

INSERTIUNI:

se plătesc cu prețuri foarte reduse.

Manuscrisurile sunt a se adresa redacției și acelea nu se înapoiază.

Epistole nefrancate nu se primesc.

ACTIVITATEA

Foaie politică, economică, socială și literară.

ABONAMENT:

Pe an 6 cor. pe 1/2 an 3 cor.

Pentru plugari—țărani pe an 4 coroane.

Pentru România și străinătate: Pe an 16 franci.

Un număr costă 12 bani.

EDITOR, PROPRIETAR ȘI ȘEF-REDACTOR:

DR. AUREL MUNTEAN

Apare în fiecare Joi.

REDACTOR RESPONSABIL:

LAURIAN BĂRCIĂN

Obiectivitate

sau

lipsă de idei?

(S) O ciudată polemică ziaristică s'a desfășurat zilele trecute între două foi românești „Tribuna Poporului” dela Arad și „Gazeta Transilvaniei” dela Brașov. Am zis o „ciudată” polemică, pentru-că s'a învîrtit în jurul unei a treia foi, în jurul „Libertății”, celui mai nou organ românesc, care astfel și ea — fără voie — s'a văzut virită în această polemică.

Înainte de a trece în meritul chestiei ținem să prevenim ori-ce deducții ce s'ar putea face din faptul, că ne ocupăm de această polemică, observând că avem să analizăm numai în general cearta asta ziaristică, ca un fenomen interesant și caracteristic pentru presa noastră.

La începutul acestui an, un grup de tineri au înființat anume în Orăștie un nou organ, a cărui menire e să fie propagarea ideii de «activitate parlamentară» și pregătirea terenului pentru punerea în praxă a noii tactice politice. Că noul organ prin înființarea lui a urmărit și urmărește oare pe lângă acest scop declarat pe față și alte scopuri tainuite, nu discutăm, căci întru nimic nu alterează esența analizei noastre.

Ca totdeauna, de câte-ori e vorba de o nouă apariție pe terenul ziaristicii noastre, presa română s'a ocupat și cu apariția acestui nou organ, și o foaie a apărât-o într'un chip, alta într'alt

chip. «Tribuna Poporului» a fost cea dintâie, care într'un articol scris de V. G. a salutat pasul tinerilor, urându-le isbândă în lupta lor.

Asta a mai lipsit încă! «Gazeta Transilvaniei» s'a supărat foc pentru salutul asta și într'un articol cu pretenție de obiectivitate se năpustește asupra «Tribunii Poporului» și în locu întâiu firește asupra autorului, care a scris salutul. Sub titlul «Reclamații nostri» înșiră o mulțime de învinuiri, mai ales, că noile foi urmăresc un fel de «politică de acomodare», de ce nici nu trebuie să se mire lumea «în această epocă de tot felul de mirozenii politice».

E natural, că nici V. G. n'a rămas dator cu răspunsul. A răspuns însă într'un mod neobișnuit de vehement și sarcastic analizând ținuta politică a «Gazetei Transilvaniei» și ajungând la rezultate interesante. «Gazeta Transilvaniei» s'a supărat și mai mult, că un articol scris cu atâta «obiectivitate» a putut găsi răsădit atât de neobiectiv.

De această «obiectivitate» ziaristică atât de mult trîmbițată vom să ne ocupăm acum și noi. Nu știm cum interpretează «Gazeta» obiectivitatea ziaristică, dar' la nici un cas nu ne putem identifica cu înțelesul ce-l ceterim din ținuta ei politică.

Cum a pus anume în praxă această obiectivitate? — N'a avut cuvinte de laudă și încurajare decât pentru mișcările ale căror inițiativă a pornit dela ea, adică *nici odată*, căci străduința ei n'a fost să împărtășească Românilor ideii noi, ci să-și înmulțească anii de existență prin o rară

diabăcie de a se feri de ciocniri cu procurorii de stat...

Viața ei întreagă a criticat ținuta foilor noastre și mișcările puse la cale de ele. A avut polemici înverșunate cu «Tribuna» vechie, cu «Dreptatea» și a. m. d., a strîmbat din nas de câte-ori vedea aparînd vr'un nou organ, căci în fiecare zărea o primejdie pentru existența sa letargică!

De scris însă a scris mult, foarte mult, dar' întotdeauna în *contra* acțiunilor pornite de Români. Dovadă sunt articolii fără sfîrșit de pe vremea ducerii Memorandului la Viena, dovadă cele scrise, când cu prilejul procesului din 1893 și întemnițarea comitetului național în 1894, dovadă sunt scrisesele ei de apoi în cari blama mereu ori-ce pornire spre o viață nouă, ori-ce încercări de a eși din împasul în care ne virise «pasivitatea».

Tot ce s'a pus la cale de Români, și s'au pus la cale și lucruri frumoase! s'au pus la cale *fără* concursul ei, ba chiar în butul opintirilor și observărilor ei «obiective»...

Ei bine! Asta va să zică «obiectivitate», procederea asta va să zică a fi obiectiv? Înseamnă poate ajungerea culmii de obiectivitate, dojenirea ori-cărei mișcări ce te trezește din somniul dulce, sau înseamnă lipsă de idei, lipsă de forță de a ține pas cu mersul lumii și de a înțelege problemele mari ale vremii?

Orăștie, 26 Febr. 1902.

Naționaliștii în dietă. Săptămânile aceste de repetite ori și-au ridicat glasul deputații naționaliști Sași, Serbi și Slovaci. Așa a vorbit și Sa-

sul Lindner, Slovaciul Veselowsky și Sărbul Lyubomir Pavlovici.

Și despre ce au vorbit?

Toți s'au ocupat cu chestia *naționalităților*, arătând că așa zisa lege de *naționalitate* nu e respectată, că libertățile politice promise la 1848/1849 au rămas numai promisiuni, și alte multe adevăruri.

Deputații firește au întrerupt vorbitorii prea des, dar' pentru aceea acestia și-au sfîrșit vorbirile, și-au spus dorințele și gravăminele naționalităților fără teamă. E natural, că parlamentul nu s'a pus numai decât la lucru să satisfacă cererilor acestor deputați, dar' totuși înseamnă învingere, că celelalte naționalități au ajuns să-și poată ridica glasul acolo, de unde poate veni sanarea rezelor.

Oare când le va veni și Românilor mîntea din urmă, să înțeleagă, că «pasivitatea» nici când n'o să ne ducă la țintă?

Iubileu. În 21 Martie n. a. c. se împlinesc 50 ani de când Excelența Sa Episcopul Oradiei-Mari, *Mihail Pavel* a fost sfințit întru preot. Din acest incident a lansat Vicariul gen. Episcopesc Dr. Augustin Lauran un circular către clerul diecesan, în care, deși a interzis episcopul iubilant ori-ce sărbătoare, dispune ca fiecare preot după chibzuința sa să pregătească credincioșii pentru sărbătura acelei zile.

Redactorul „Tribunei”! Afăm, că în procesul de presă, ce a intentat dl Dr. Aurel Muntean contra „Tribunei” pentru ticăloasa călbîmîntă, că adică la Ighiu a repășit dela candidatură de deputat, deși era sigur de reușită etc. a fost ascultat ca inculpat *un biet, sorman muncitor onest, George Mohan, ca redactorul „Tribunei”!*

După astfel de lucrători săraci, cari trăiesc după muncă grea dar' cinstită,

FOIȘOARA

Unui amic.

— Scrisori din grădina. —

VI.

(Urmare din nr. 2).

Alaltăieri am împlinit 26 de ani! Douăzeci și șase de ani! O clipă în cursul vecinicii, un punct disparent în viața omenimei, o linie în viața unui om...

Câte am mai văzut, câte am mai auzit și suferit în acești ani! Rămăs singur acasă, m'am pus de-am răsfoit hărțile din trecut.

Câte declarații de prietenie sinceră și veșnică, de dragoste frățiască... și? Numai pe hârtie mai există! Vină port poate și eu! Vină poartă poate și firea noastră nestatornică, impulsul nostru momentan, entuziasmul clipei, care te amăgește să promiți mai mult decât poți ținea...

Din întreaga ceată a prietenilor pe vecie azi abia mai număr doi-trei...

Și prietenele? căci am avut și prietene...? M'au uitat, le-am uitat. E și atât de greu să susții prietenie cu o femeie... Mai curînd sau mai târziu prietenia face loc iubirii... Te

convingi că firile voastre sunt două firi deosebite, și între firi deosebite nu poate avea loc prietenie... Prietenia e efluxul unei înrudiri spirituale, iubirea efluxul dorului după o fire ce-și completeze lipsurile firii tale...

Seara întreagă am cetit și meditat. Am încheiat cu un trecut de 26 de ani. Și bilanțul? M'am pus să scriu un sonet...

De astăzi dar' voi avea ear pace,
Ș'n caosul visărilor rebele,
De patimi nesecat isvor, de jale,
Repaos, sfînt repaos ear se face.

Căci să-ți uit mi-am pus de gând, iubită,
Să cred c'ascult povești din altă lume,
Când glasul tău laud și al tău nume,
Că ai murit de mult, în veci jălită.

Și înzadar' cu farmecele sale
Privirea ta spre mine se îndreaptă!
Un sloi de ghiță îi stă azi în cale,
Un mort ce nici când nu se mai deșteaptă.

Sunt mort și eu...
Ride, prietene, ride! Am rîs și eu cu poftă
când am aruncat fașla de hârtie în foc...
Nu, cu poezia am încheiat definitiv.
Poate fiind-că am început prea de vreme!
Obiceiu strămoșesc.

Nici nasul nu ni-l putem șterge încă
fără ajutor străin și scriem deja versurile
plângem încă de frică aflându-ne singuri în
Intunec și dorim intunecul etern: moartea...

abia cînnăștem încă mai mult decât lumea în-gustă ce-o zărim dînt' o fereastă a podului și cărtim' deja în contră rătăcii ei...

Nu, cu poezia eu am încheiat definitiv. Epoca visărilor pentru mine a trecut... Am ajuns încâtva pragul vrstei când trebuie să realizezi visurile și planurile țesute în vremile adormite, sau cel puțin să încerci s'o faci...

Muncă, muncă serioasă trebuie să fie de azi lozincă noastră... Muncă, muncă! Nu știu cât de mult se tem alții de acest cuvînt! Truda de care și-o închipui nedespărțită, îi înspăimîntă... Pe mini? Munca nu mă poate înfrica. Am trăit o viață întreagă de sărăcie, truda pentru mine e un cunoscut vechiu... pe mine numai rezultatul muncii mă înspăimîntă, gândul că munca m'ar putea duce la ceva...

Merită oare să te trudești ciasuri lungi, să urci în virful unei stînce; ca în urmă ajuns la țintă, să cazi în câteva clipe? Cu cât mai sus te ridici, cu atât mai mult și mai departe vezi, cu atât mai singur te simțești, mai neînțeles.

Brr! Ce elegici! Știi, nici nu se merită să împlinesti douăzeci și șase de ani, adică aniversarea lor îți aduce gînduri așa posomîrtel!

Dar' o să vină în cîntînd primăvara și cu sîsiera ei va înflori din nou și grădina noastră acum atât de părăsită.

O, pentru primăvara asta mi-am făcut și eu planuri mari! Am să-mi cumpăr o pălărie nouă, am să-mi comand și eu un «svarț-negru» elegant. (De, n'am încotro. Tu te-ai dus și dintre ceilalți prietini nici unul n'are «Kaiser», care să-mi se potrivească!), am să-mi dau ghetetele la tocmit și pe când vei veni iarăși la noi nici nu vei ști cine e tînărul elegant, care te așteaptă zimbînd la bere, nu; nu la bere, căci și de bere am să mă las; căre te așteaptă zimbînd în colț de stradă...

De azi încolo și eu am să urlu cu lupii! Până acum vorbiam rău din prieten când eram cu țel și-l laudam în dos, de azi am să-l laud în față și să-l hullesc în dos... până acum dușman pe față, prieten în ascuns, d'acum: prieten pe față și dușman în ascuns și cred că o să ajung și eu vremea, că o să menii să-ți ridice în față mea plini de respect — cilindree...

Ei da, și un cilindru am să-mi cumpăr! Și o cravată nouă! Și un cîas de aur și multe, multe lucruri elegante! He-hei, ce mîndru va fi atunci sormanul tău.

C-A-T-N.

să ascund calumniatorii lași ai «Tribunei»? — și apoi oamenii acestia ai „Tribunei“ voiesc să apere cauza națională! — firește tot de după tufă...

Nu te teme nație de asuprire, până când ai astfel de apărători strajnici!

Noi însă credem, că a calumnia, și apoi a te ascunde după spatele bietului George Mohan, e o tactică cam josnică!

CEARTĂ maghiară — săsască în parlament.

Prietenia confrăților Sași și Maghiari, ce s'a manifestat în timpul alegerilor de deputat, în unele cercuri, mai cu seamă aici în Orăștie, atât de călduros (!), se continuă în parlament într'un mod de tot hazliu.

Maghiarii, precum se vede, au uitat cu desăvârșire, că Sașii în luptele electorale au fost aliații lor în cercuri unde contracandidatul n'a fost Sas; au uitat de multele frase de loialitate și fidelitate ale Sașilor, îndată cum a cutezat, că și ei se dee semne de simțul lor de naționalitate.

Deputatul Sas dl Dr. G. Lindner în modul cel mai moderat a vorbit despre acea dorință, altcum de tot naturală a Sașilor, că ei ca Sași voiesc să existe, deși sunt cetățeni credincioși ai patriei comune.

Un vifor teribil a izbucnit prin șirurile deputaților maghiari; însă dând dl Lindner explicații loiale, cuvintelor sale — spiritele s'au mai liniștit.

Liniște — la aparență...

Pentru-că după 2—3 zile deputatul Victor Rákosi a îndreptat un atac foarte aspru și necruțător contra foștilor prieteni-aliați.

Fără șovăire le-a declarat în față, că Sașii vorbesc altcum în parlament și altcum acasă!

Că frasele lor de prietenie și loialitate sunt neadeverate, deoarece ei, Sașii, ar fi dușmanii Maghiarilor; că Sașii nu se maghiarizează, ci sute și mii dintre ei se românizează etc. etc.

Răspuns destul de rezolut și strajnic i-a dat acestui sbiciuitor al Sașilor, deputații sași Dr. Lurtz și Korodi.

E caracteristic, că în parlamentul unei țări poliglote se aud astfel de vorbiri violente la adresa unei naționalități, care tocmai așa contribuie la susținerea statului, ca și Maghiarii.

Este însă un lucru de mare însemnătate, că pentru vorbirea rostită direct în contra Sașilor, deputatul Victor Rákosi a fost felicitat de toți Maghiarii, cari locuiesc prin orașe și ținuturi locuite și de Sași.

Precum spun zările din Budapesta, apoi Maghiarii din Brașov, Sibiu, Sebeș, Orăștie și din alte părți au trimis telegrame de aderență și felicitări, deputatului Victor Rákosi pentru apostrofările necruțătoare aruncate în fața Sașilor.

Va să zică, Maghiarii din ținuturile aceste consimt întru toate, cu enunțările făcute de d-l Victor Rákosi!

Noi, nu suntem direct interesați, în cauza aceasta proprie a fraților Sași și Maghiari; dară nu putem să nu observăm, că o astfel de manifestare dușmănoasă față de o naționalitate, pentru-că are voința de a exista ca naționalitate, este peste toate așteptările, nedreaptă.

Credem, că Sașii vor afla modul, că față de astfel de inscenări, se și manifesteze indignarea cuvenită.

Noi Românii am fi putut răspunde d-lui Rákosi cu mai multă energie, și am fi produs o mulțime de casuri, în

cari s'au călcat principiile dreptului, legii și a dreptății față de naționalități, — pentru-că noi avem mai multe motive de neîndreptățire.

Altcum constatăm, că deputații Orăștiei ori ai Sebeșului, aleși de Sași, deloc nu le-au sărit în apărare.

Pentru „Tribuna“.

Un amic al ziarului nostru ne trimite următoarele rânduri:

„Tribuna“ din Sibiu, în lipsa de alte teme mai bune, în vremea din urmă se ocupă cu predilecție de acțiunea d-lui Dr. Aurel Muntean, editorul „Activității“.

Modul cum și vremea când a început „Tribuna“ să facă harța-parța din unii activiști, mărturisesc, că nu-mi convine de loc. „Tribuna“, dacă dorea să fie consecventă, trebuia, înainte și în decursul alegerilor parlamentare, precum și îndată după trecerea lor, să strivească la părete pe toți Românii cari s'au dus la urnă, ori au îndemnat pe alții să meargă. Ziarul din Sibiu însă a declarat-o iute și de grabă, că trebuie să sisteze publicarea corespondențelor, în cari miile de activiști români erau aspru timbrați. Aceasta, dacă nu ne înșelăm, „Tribuna“ a făcut-o pentru-ca—să nu și peardă abonenții, cari, minune, nici ei n'au rămas pasiviști cu toții.

Același ziar, de abia a riscat vre-o câteva dojeni domoale la ceilalți Români, cari au pășit candidați, ba unii dintre ei au și fost aleși. Despre deputatul Halmagiului, Dr Sombari „Tribuna“ n'a scris aproape de loc, pe când pe dl Dr. Muntean las de nu l-a purtat pe laicoane!

Despre Russu-Șirianu, care e red. la un ziar pasivist, dar' care a avut îndrăzneala se coteșească, la Nădlac și la Șeitin pentru guvernamentalul Kristoffy, „Tribuna“ n'a scris nimic, deși acest cas, unic în felul seu, a fost relatat „Tribunei“ prin un om de încredere, care l-a auzit pe Russu coteșind, și care, mergând la Sibiu, cu grai viu, a comunicat redactorului „Tribunei“ duplicitatea lui Russu. Și „Tribuna“ a făcut, bagseama fiindcă Russu aparține aceluiași țech și greșelile țechiștilor trebuie să se acopere.

Sfârșesc punând o întrebare „Tribunei“ din Sibiu: în cercul electoral al Halmagiului, locuit aproape mai numai de Români, au pășit doi guvernamentali: Dr. Tagányi și Dr. Sombati. Candidat cu programul partidului național n'a fost și totuși toți preoții și toți inv. și toți medicii români și toți inteligenții români din cerc s'au folosit de dreptul lor de vot. Într'un cerc întreg, locuit de Români, un singur domn s'a găsit care să fie pasivist. Numele lui: Enea Joldea, diacon-inv. în Halmagiu. Ce zice „Tribuna“ auzind de acest caz, care de o sută de ori ne explică mai bine, ce e pasivitatea și ce e activitatea și care caz ne spune destul de lămurit, că unii oameni numai bat apa în o piua. Și când ne va răspunde „Tribuna“ să ne spună și aceea, că de ce a tăcut când dl Enea Joldea, singurul pasivist din un cerc electoral întreg, a fost ocărit pentru abținerea sa chiar în „Tribuna Poporului“ cea pasivistă? De ce nu l-a apărât?

Un sătul de polemica pasivistă.

CORESPONDENȚA.

De sub Dealul-mare, 21 Febr. 1902.

Mult Onorate d-le Redactor!

Cu distinsă stimă vă rog a publica în coloanele preșutului ziar „Activitatea“ următoarele:

Simțul de dreptate și ecuitate nu mă lasă să trec cu vederea aserțiunile sfruntate ale „Tribunei“ referitoare la alegerea dela Ighiu. Ca unul ce am luat parte la aceea alegere, cu dorul de a vedea cauza română scoasă la suprafață, deslănțuită din cătușile pasivității orbecătoare și pusă pe tapet în parlamentul țării. Ce e pasivitatea d-lor „Tribuniști“? O lașitate, o nelucrare, un somn letargic. Nimic mai trist decât să fii pasiv și ca conducător firesc al poporului să dormi-

tezi în nelucrare, ear' pe popor să-l lași să alege la urnă, unde pentru un ciocan de rachiu și puțin papricaș se mai vezi pe badea Nicolae cu stindard tricolor magyar jucând și chiuind. Aceasta e pasivitate? Nul ci corupție și ticăloșie românească. Și e bine astfel? Nu poate fi bine! perirea ne e sigură, de nu vom sfârși odată cu frasele bombastice, cu persiflările personale și în locul lor să sădim floarea dragostei frățești, spulberând ura dintre frați, ca una să gândim, ca frați de un sânge.

Ce folos are națiunea de noi, dacă ne învinovățim unii pe alții fără nici un rost și fără a fi convinși.

Până când cineva stă ascuns în tufă și strigă în gura mare, că d-l Dr. A. Munteanu a compromis cauza română la Ighiu, fără a putea dovedi, până atunci numai inimicul va putea reperta învingerea. Aș dori să știu că de ce a compromis d-l Dr. Muntean cauza română. Pentru-că a primit candidatura? Aceasta a făcut-o la dorința alegătorilor, cari în frunte cu preoțimea l'am rugat în mai multe rânduri spre a o primi, fiind convinși despre calitățile eminente ale d-sale și mai ales că fiind cercul electoral aproape românesc, reușita ne era sigură. Că nu am reușit, nu e vina noastră nici a d-lui Dr. A. Muntean, ci corupțiunea în administrație și pasivității de după tufă.

Să zice, că d-l Dr. Muntean ar fi rupt solidaritatea și că s'ar duce pe ghiață. Nici vorbă nu poate fi. V'a tulburat numai apele, d-lor pasiviști și va jignit conștiința. La alegerea din Ighiu au venit alegători din convingere, nu pentru interese personale sau meschine, ci aprinși de dorul de a da altă direcțiune politice noastre destrăbălate și orbecătoare. Aceasta v'o spun cu conștiință liniștită în numele tuturor alegătorilor din munți, căci nici nu se putea altcum explica entuziasmul ce a cuprins munții, mișcându-se alegătorii ca o mare, ne-rămânând nici unul la ale sale, ba își creștea inima, auzind moșii cântând imnul improvisat:

Tot Românul de omenie
La Ighiu acum să vie
Să ne alegem deputat
Un Român adevărat
Trăiască Dr. Muntean!
Că-i Român d'al nostru neam etc.

Să impune întrebarea de care și d-nii tribuniști se miră: Că de ce a abzis dl Dr. Muntean? Abzicerea s'a făcut în urma unei consulării faptice și la timpul suprem, pentru-că șicanările zilei, întrând în noapte, puteau să aibă urmări sinistre și aceasta nu a dorit-o nici dl Dr. Muntean, nici preoțimea și intelligența, cu care s'a consultat retragerea.

Că aderenții activității ar fi murmurat, este o aserțiune sfruntată, vrednică de conduta acelor alegători pasiviști, cari umblau cu doi bani în trei pungii. Retragerea în sine a fost făcută din partea d-lui Dr. A. Muntean în mod vrednic în prezența celor 10 preoți, câți-va învățători și a bărbaiilor de încredere, ceea-ce îmi place a crede, că cu drag vor și dovedi.

Aserțiunea, că dl Dr. Muntean după abzicere ar fi dispărut pur și simplu și că ar fi părăsit alegătorii săi, este o afirmare obraznică; deoarece dl Dr. Muntean după abzicere a fost însoțit de alegătorii din munți ce nu ajunsesse la urnă, până la casa țeranului Dobo, unde li-s'a mulțumit foarte cordial pentru ostenelele lor, la ce dl Dr. Muntean a fost viu aclamat, ba a fost călduros felicitat din partea d-lui G. Țințariu din Bucium și a subscribului, blăstâmând pe toți acei Români, cari au contribuit pe motive de ocupație și pasivitate la retragerea candidatului nostru.

De încheiere vă întreb, d-lor tribuniști pentru-ce tot cu Ighiu vă ocupați? Pentru-ce nu cu Abrudul, că e lucrul mai recent? Ce ar zice morții din morminte? Un Iancu, un popa Balint, sculându-se să vadă și audă că în centrul Munților Apuseni este ales cu aclamare de deputat cel-ce zdrobea odată toate naționalitățile din patrie. O! sărmană, țeara Ianului, ai ajuns să fii pasivă, ai ajuns să dormi somnul de veci, căci așa voiesc d-nii pasiviști dela Roată. O! tempora! O! mores!!

În credință, că aserțiunile expuse nu supără pe nime, chiar nici pe cei cu musca pe căciulă am subscris în numele alegătorilor de sub-dealul-mare.

Petrângeni, 21 Februarie 1902.

Cu toată stima:

Ioan Moldovan,
paroch.

On. d-le Redactor!

Vă rog să binevoiți a da loc în scumpa noastră „Activitate“ următoarelor rânduri:

În 9 Februarie st. n. comuna noastră Pricaz a avut o seară plăcută, cum nu a mai fost de când e comuna.

D-l învățător Nicolau Voina a arangiat o producțiune teatrală-declamatorică, cea dintâiu în comuna noastră.

D-l Voina deși nu e învățător în comuna sa natală, totuși nu și-a uitat de ea, ci văzând că oamenii din comună înaintează binișor în starea materială, ear' în altă privință dau înapoi, și-a grupat pe lângă dînsul niște ficiori și fete și s'a hotărât, că în tot anul să se producă după puțință cu una s'au două producțiuni. Așa și în astan a fost o programă aleasă și bogată.

S'a predat de cătră niște elevi școlari din Vaidei „Tata și fiul“, judecată dreaptă, „Curcanii“ și anecdota „Țiganul la cununie“. Toate acestea sunt foarte potrivite de a-le preda cu elevii școlari și au dovedit hărnicia d-lui Voina.

A urmat apoi monologul: „Minciuna minciunilor“, predată de comicul și tinărul econom Ioan Voina, cu mare pricepere. După aceasta s'a predat „Șezătoarea“. Când s'a ridicat cortina a șeasa-oară, era pe bină vre-o 11 fete, toate în costum săliștenesc, cari de cari mai frumoase, torceau, furcile, fusele, cacerile erau toate împodobite cu mândrul nostru treicolor. Acesta a fost punctul cel mai reușit din programă. Mulțumită d-nei Aurelia Voina, pentru osteneală, că le-a instruit, de oare ce atară de 2 fete nici una nu știe scrie și ceti, (Așa stăm cu școala, d-le Petruțescu?) ne putem dar' închipui osteneala d-nei Voina ce a avut-o până le-a instruit, dându-le tot cuvântul în gură. Foarte frumoase și reușite au fost cântările: „Nu-i dreptate“, „Foaie verde pup de crin“ și „Mătușa Anghelușa“.

Ca încheiere a fost un tablou, care a înfățișat, credință, cultura și lupta.

Laudă i-se cuvine d-lui Voina. În pauză s'a jucat „Călușerul“ și „Bătuta“ de 12 tineri.

Nu pot trece cu vederea nici aceea, că învățătorul local nu numai că nu a spriginit producțiunea, ci a lucrat în contra ei, deși a fost arangiată în favorul bisericilor din loc.

S'a exprimat foarte proaic față de tineri, cari au fost îngreunați de a împărți învitațiile în comună, a zis, că acestea sunt numai c..... și a svirlit învitaerea. D-le Petruțescu ești învățător? Dacă da, să cuvine să zici astfel de vorbe în fața acelor tineri, cari numai de 2 ani au scăpat dintre păreții scoalelor și din mâinile matalor? D-ta ești lumina poporului? Aș dori, ca să nu ni-se mai dee ocasiunea de a auzi astfel de lucruri. Cu puteri unite să lucrați și cu înțelegere, să lăsați ura, pisma la o parte. De altcum producțiunea a fost foarte reușită, venitul a fost 47 cor. 60 fl.

Producțiunea aceasta dovedește, că e adevărată zicala că:

Voiesc, și vei putea!

Țic.

Nota Red. Ar fi de dorit, că fruntașii comunei să lucre din răspuseri și pentru lămurirea treburilor comunale în ce privește socoatele venitelor și cheltuielilor comunale, cari de ani de zile zac uitate pe masa pretorială pline de prav.

„Cartea de Aur“

Peste câteva zile apare: Cartea de Aur, sau luptele politice-naționale ale Românilor de sub coroana ungară, vol. I. de T. V. Păcășian, — o bogată și prețioasă colecțiune de acte și documente referitoare la luptele noastre politice-naționale din trecut,

O privire aruncată asupra cuprinsului acestui prim volum din cartea d-lui T. V. Păcățian, e de ajuns pentru a ne convinge despre netăgăduita valoare ce o are cartea, și despre indispensabila necesitate de a face acest op parte din biblioteca fie-cărui Român inteligent.

Cuprinsul volumului I e următorul:

Prefață. — I. Înainte de redeșteptare. — Introducere. — Biserica română sub principii calvini. — Diploma leopoldină. — „Unirea”. — Ioan Inocențiu Klein. — Impăratul Iosif II. și Români. — Plânsoarea clerului și poporului iliric. — „Suplex libellus Valachorum”. — Petițiunea Românilor din diecesa Aradului. — Rugămintea episcopilor Moga și Leményi. — În chestia episcopiei neunite a Ardealului. — Întărirea Maghiarismului. — II. Anii redeșteptării (1848—49). — Revoluția franceză. — Mișcarea popoarelor în Austria. — Evenimentele dela Viena. — Maghiarii la Viena. — Cererile națiunii maghiare. — Pretensiunile Cehilor. — Pretensiunile națiunii croate. — Conciliația Sașilor. — Ministeriul unguresc. — Kossuth și Croații. — Activitatea dietei maghiare. — Mișcarea Slovacilor. — Congresul Sârbilor. — Maghiarii din Ardeal. — Opiniunea publică română. — Mișcarea Românilor. — Simeon Bărnuțiu. — Adunarea dela Dumineca Tomii. — Pregătiri pentru adunarea cea mare. — Conferența prealabilă. — Vorbirea lui Bărnuțiu. — 3/15 Maiu. — Actele adunării naționale. — Adunarea dela Pesta. — Adunarea dela Lugoj. — Dieta din Cluj. — Deputația română la Monarchul. — Trei proclamațiuni. — Deschiderea dietei ungare. — Activitatea comisiei regnicolare. — Chestia română în parlament. — Croația și Ungaria. — Trei adunări românești. — Manifeste și decrete împărătești. — Acțiunea lui Kossuth. — Apel la popularitatea lui Șaguna. — Comitetul român de pacificațiune. — Alte manifeste și proclamațiuni. — Abzicerea împăratului Ferdinand. — În contra guvernului din Cluj. — Adunarea națională dela Sibiu. — Români la Monarchul. — Constituția din 4 Martie (1849). — Alte petițiuni. — Proclamația lui Csányi. — Detronarea dinastiei. — Misiunea lui Dragoș. — Scrisoarea lu Butean. — Petițiunea națiunilor unite. — Ursoriul națiunii române. — Petițiunea în favorul celor arestați. — Al doilea ursoriu, adresat Monarchului. — Răspunsul lui Bach și replica Românilor. — Convenția româno-maghiară. — Proiect de lege în chestia naționalităților. — În chestia despărțirii ierarhice. — Reclamarea unei academii de drept. — Petițiunea Aradanilor. — Petițiunea Bănățenilor. — Pentru cei morți. — Petițiunea episcopului Erdélyi. — Ultima reprezentațiune a delegațiunii române. — Memorandumul lui Șaguna. — Repriviri. — III. Sub absolutism. — Zece ani grei (1850—1859). Sperăm, că toți cei-ce pot, și cei-ce trebuință au de ea, se vor grăbi să-și procure cartea, — făcând astfel posibilă autorului edarea și a celorlalte volume următoare (vor fi de tot opt) din valorosul seu op, cu care a făcut mare serviciu neamului românesc.

Cartea se poate procura dela autorul în Sibiu (Strada Măcelarilor 34) și costă exemplarul (50 de coale tipărite) broșat 10 coroane, legat în pânză 11 coroane 60 bani, plus porto.

O așteptare mai amănunțită vom face cărții după apariție.

NOUTĂȚI

— **Asentări în comitatul Hunedoarei.** Asentările principale a anului curent se vor ținea în următorul rând: Geoagiu la 1—3 Martie chemați la asentare 378.

Baia-de-Criș la 6, 7 și 8 Martie. Deobligați 444.

Brad la 10, 11 și 12 Martie. Deobligați 596.

Ilia la 15, 17, 18 și 19 Martie. Deobligați 713.

Orăștie-oraș 20 Martie. Deobligați 72.

Pretura Orăștiei 21 și 22 Martie. Deobligați 404.

Pretura Deva tot la 20, 21 și 22 Martie. Deobligați 647.

Deva-oraș 24 Martie. Deobligați 67. Hunedoara-oraș 12 April. Deobligați 32.

Pretura Hunedoarei 14 și 15 April. Deobligați 313.

Pretura Hațegului 16, 17 și 18 April. Deobligați 516.

Hațeg-oraș 19 April. Deobligați 22. Petroseni 21, 22 și 23 April. Deobligați 331 și 100 streini.

Președinți civili: Baia-de-Criș, Brad și Ilia d-l Ioan Simionas, președinte la sedria orfanală. În cercul Geoagiu și Orăștie: Béla Pogány, protonotar com. ear' în celelalte cercuri, vicespanul Ladislau Mara.

— **Distincțiune.** Compatriotul nostru poetul George Coșbuc a fost decorat cu medalia „Răsplata muncii” clasa I. pentru scrierile literare și concursul ce dă popularei „Albina”, publicație subvenționată de Ministeriul instrucției. De asemenea a fost decorat pentru același lucru și dl George Adamescu, secretar al Ministeriului de instrucție.

— **„Corvineana”.** La 2 Martie a. c. își va ținea acest institut adunarea generală ordinară. Avem nădejde, că bravii inițiatori ai acestuia și toți aceia, cari au muncit din toate puterile pentru prosperarea și înaintarea lui, vor ști aștepta după merite pe bărbății conducători de până acum, luând în băgare de seamă osteneala și serviciile prestate din partea lor. Așa credem, că meritul va eși învingător, ear' clicăria prăbuși-se-va.

— **Necrolog** Primim următorul anunț funebru: Iustina Olariu născ. Popovici-Barcianu ca soție, dimpreună cu Delia, Liviu, Elvira și Mărioara Olariu ca fiu și fiuce, precum și număroasele rudeni au durerea a aduce la cunoștință, că prea iubitul lor soț, părinte, etc. *Dr. Nicolae Olariu*, avocat, referent consistorial, fișcal în consistorul metropolitan, secretarul fundațiunii Șaguna și a tipografiei archidiececane, deputat sinodal, după scurte dar grele suferințe a adormit în Domnul, Marți în 5/18 Februarie 1902 în etate de 56 ani. Rămășițele pământești ale defunctului se vor așeza spre vecinică odihnă Joi în 7/20 Februarie a. c. la 3 ore d. a. în cimiterul gr. or. din Sibiu, suburbiul Iosefin. Rugați-vă pentru el! Sibiu, 5/18 Februarie 1902. — Trimitem întristatei familii condolențele noastre.

— **Primăvară.** Ni-se scrie din Cugir că Sâmbătă, 8 Februarie st. n., la oarele 7 dimineața s'au văzut acolo două curcubeie frumoase și complete. Peste tot timpul e de primăvară. Pe la prânz, când e soarele cald, se aud bizâind albine prin aer. În grădina preotului Dreghiciu este un scumpian de munte (Ramnus, tragula) deplin înflorit. Zăpadă nu este. Sămănăturile și pomelul promit roade bune.

— **Batjocura și batjocurirea lui Mangra.** Un domn corespondent ocașional, care face parte din cea mai distinsă societate românească din Pesta, ne scrie următoarele:

„D-le Redactor! Mi-s'a belit obrazul de rușine când am avut trista ocaziune să aud din gura unor deputați dietali, că Români sunt oameni slabi, judecându-i după Mangra. Am protestat sus și tare, că Români în nici o privință se nu fie judecați după Mangra și un deputat liberal, foarte respectat, mi-a răspuns: D-le! Nu e rușine că un locuitor de episcop român, fără nici un motiv, vine aici în Pesta și cerșește așa zicând mila și bunăvoința oamenilor influenți? Un Mangra, care a fost conducător politic și memorandist, acum se ternoșește la toți bărbății de aici. Ce popor mai e și poporul românesc? I-am ripostat d-lui din vorbă precum și celorlalți: „Mangra n'a fost memorandist, căci el numai a gheșefăluit cu memorandumul. Dar' pentru Maghiari ca și pentru Români el a fost cu mult mai primejdios și acela e și în ziua de azi. Mangra a fost un agent provocator, un fel de răsăritor în contra legilor țării și ca demagog Român el a stors banii Românilor. La Români serioși el n'a fost luat în seamă, ear' presa maghiară, doritoare de a servi publicul cu senzații, a ridicat pe Mangra la rangul de martir. Presa

D-Voastră l-a ridicat în ochii unor Români, cari azi cu toții l-au părăsit, așa că tocmai să vreți să apelați la serviciile lui, el nu vă poate pune la dispoziție nici pe servitorul Consistorului din Oradea. Mangra e un om mărginit, un om, care a speculat cauza națională a Românilor și acum, că aceștia l-au părăsit, vrea să vă îmbete cu apă rece. — Pe noi nici când, căci nu suntem detași să stimăm sau să ne răzămăm pe trădătorii din sinul naționalităților, căci aceia în trecut totdeauna numai ne-au compromis, a zis deputatul respectiv, la ce un alt om greu a adaus, că Mangra, din toată purtarea lui din Pesta, nu denotă a fi om întreg la minte, căci toți, pe cari i-a cercetat, numai joc și-au bătut de el, prin cluburi, pe la case și în alte locuri de întâlnire. Venirea lui Mangra în Pesta și-a avut deci efectul: a compromis diecesa, care ține un vicar ridicol, și a deschis ochii străinilor, ca să vadă bine pe un om, care-i capabil se sărute și pravul încălțămintelor dela picioarele și celui mai de pe urmă pestan. În dulcele Paștilor Mangra poate ear' veni în Pesta, căci d-nii de aici ear' vor avea voie să se distragă, văzând încovoieturile spinării vicarului Mangra. S.

— **Dăscălie—Boltășie.** Un învățător din jurul Orăștiei, trăgând foc la oala lui, a zis înainte ani: „Cu boltășia ții dăscălia”. Acum ne-a sosit tot din aceea comună un răvaș dela un fruntaș măhnit, care înșiră mai multe păcate de ale numitului învățător. Răvașul conține câte-va puncte, cari învoalvă în sine leneviri în ale împlinirii chemării de învățător și foarte nimerită este concludia acelu fruntaș, care zice: „cu boltășia nu poți purta dăscălia”. Acum odată numai atâta. Mai departe va avea chemarea a se pronunța forurile bisericesti-școlare, cătră cari își va așterne respectivul fruntaș jalbele.

— **Mare cutremur de pământ în Caucas.** Se raportează din Tiflis (Caucas), că orașul Semalaa în 14 Februarie st. n. a fost aproape total pustiit de un cutremur de pământ; mare mulțime de oameni au fost aruncați sub ruinele edificiilor, de sub cari au fost scoase până acum 200 cadavre. Din întreg orașul numai 15 edificii au rămas neprăbușite, dar' și acestea sunt deteriorate. Douzeci și cinci mii de oameni au rămas fără adăpost și fără mijloace de traiu.

— **Din isprăvile lordului Methuen.** O foaie engleză povestește, că lordul Methuen, unul din generalii englezi din Africa, s'a fost hotărât să prindă o ceată de Buri. În scopul acesta a făcut un marș de noapte. Era foarte întunec. Dintr'odată se vede harnicul general în fața unei tabere făcută de cară. Cu mare vitejie se aruncă asupra ei și o cucereste. Când colo, ce se vezi? Ei cuceriseră o tabără tot englezească! Ei, se nu te superi?

— **Ministru împușcat.** Joia trecută un profesor bulgar cu numele Karangelov a mers în cancelaria ministrului de culte și instrucțiune publică al Bulgariei, Kancev, și l-a ucis cu două pușcături de revolver. După fapta aceasta Karangelov s'a sinucis.

— **Oficiantii statului,** oficerii din armata comună și dela honvezime, funcționarii municipali, învățătorii poporani și notarii comunali și cercuali din comunele mici și mari, după salariile oficiilor, respective după pensia lor, nu plătesc dare comună. Asemenea nu plătesc nici preoții după acele venite, cari le au după oficiul preoțesc.

— **Hoți în Félegyháza.** Se scrie din Félegyháza, că în noaptea din 17 Februarie doi hoți mascați au intrat în locuința veduvei Heréd. Hoții au prins pe doamna și pe toți slugii și pe urmă au furat tot ce au găsit în casă. Au furat între alte lucruri și o sumă de 5000 coroane și într'o trăsură au dus toată averea mobilă.

— **Opt oameni înecați.** Cu vro câteva zile înainte de asta s'au înecat vreo 8 oameni în Crișul-negru. Erau pocăiți și spre seară mergeau cătră casă dela locul de rugăciune. În luntrița, care avea să-i treacă peste Criș, s'au suit mai mulți de cât de obicei și pe la mijlocul riului s'au cufundat cu toții în

valurile apei. Un biet om a ieșit ca vai de el la malul rului și văzând că nevastă-sa și ficia s'a sunt în apă, s'a pus pe înnotat și a isbutit să-și scoată fata moartă de jumătate. Când s'a întors însă după nevastă, l-au părăsit puterile și bietul om s'a cufundat în adâncimea apei.

— **Darul bogat a lui Dumnezeu.** O femeie sârbă cu numele Marița Veda din Osoj a dat vieață la șase gemeni. Marița Veda e soția preotului sârb din Osoj. Băieții sunt foarte mici, dar' toți sunt sănătoși. Preotul se înțelege a fost foarte suprins de aceasta bucurie familiară și e mai ales îngrijat de botezarea copiilor, ce-i va da mult de lucru. Mama e trecută peste ori-ce primejdie.

— **Un om, care a trăit în trei veacuri.** Petre Penz, locuitor în Modoș, a ajuns o virstă foarte înaltă, căci a murit în vîrstă de 103 ani, fiind bolnav abia o zi. Penz s'a născut în 1799 în luna lui Decembrie în satul Katalinfalva și a murit numai zilele trecute.

— **Vinereni bătuti de țigani.** În zilele trecute treceau două trăsuri din Vinerea prin comuna Spini și faronii din capul satului (porecliți spini mic) din chiar senin se năpustiră asupra alor doi vinereni, tractându-i cu petrii și injurători aveau cor-turărești. În urmă aujunseră înaintea primarului de acolo, și se împacă cu trei zloți. De parte am ajuns! își ziseră bieții vinereni, se fim atacați chiar în de urgisiții de țigani. După cum ne-am informat, cel mai competent organ al comunei Spini, apoi micul Spin s'a format pe eclesia gr-cat. la propunerea și insistința preotului de acolo, în contra voinții locuitorilor băstinași grănițeri, și fără consensul forurilor bisericesti competente. Oare drept se fie?

— **A umbla cu pictoarele pe apă** de sigur, că nu e lucru puțin. Și eată că am ajuns să vedem și această minune. Căpitanul Grossmann a inventat niște instrumente, un fel de încălțăminte, cu cari poate să umble pe deasupra apei. În ziua de 9 Februarie a plecat dela Linz să meargă până la Viena pe Dunăre. În prima zi a făcut 30 chlm., trăgând după sine de-o frânghie o mică barcă, în care șede nevastă-sa. Se zice, că țeranii au rămas încremeniți, când au văzut o așa minune, un om care umblă pe apă, ca și pe uscat.

— **De frica cătăntei.** Un țigan și un român au fugit de frica cătăntei dela căsarma din Maros-Vásárhely. Ajungând în pădurea Bandului (Câmpia) s'au hotărât în prostia lor, ca să-și taie fie-care câte-va degete dela mână, ca să nu mai fie buni de miliție. Când i-a tăiat țiganul degetele românului, acesta a amețit de durere. Țiganul crezând că e mort, a șters-o și s'a vîrit într'o grămadă de tului, voind să-și dea foc. Când a simțit însă căldura tocului, nu i-a plăcut și s'a dus acasă, unde a fost prins de gendarmi și dus în temnița dela Cluj.

— **„Revista Ilustrată.”** redactor Dr. Victor Onișor. Nr. 3 a apărut cu următorul bogat și variat cuprins: Iubiri (poesie) de V. B. Muntenescu — Om fericit (novelă) de Ion Popu Reteganul — Din veacul nou (poesie) de Alexandru Aciu — Patruzeci de mii de tranci (istorisire) de E. Legouvé trad. de Miji Victoria Onișor — Adevăratul noroc (meditațiuni) de Nițu — La Crăciun, La Anul-Nou (datine) de Andrei — Ciripituri (câteva reflexii inofensive) de Mefisto — Cronica — Deslegări de găcături — Găcitură (șaradă) de Sili, Găcitură de șach de Vasile Moldovan — Posta Redacțiunii. Ilustrațiuni originale: Perde vara, Un evreu, Plante aquatice — „Revista Ilustrată” e cea mai ieftină revistă română pentru familii. Are de colaboratori pe cei mai buni scriitori dela noi, rdactarea e foarte îngrijită. Apare la 1 și 15 a fiecărei luni. Abonamentele se fac la Administrație în Bistrița. Strada Lemnelor 44. — O recomandăm în atențiunea publicului.

Mulțumită publică.

Cu ocaziunea producției teatrale a meseriașilor români din loc au încurs preste tot 249 cor 10 fil., din care subtrăgându-se spesele de 169 cor., rămâne un venit curat de 80 cor. 10 fil.

Au binevoit a contribui cu suprasolviri următorii d-ni: Ioan I. Vulcu, 5 cor., Dr. Aurel Muntean 2 cor., I. V. 2 cor., Nicolau Păreșu, G. Bogdanescu câte 1 cor., G. Oprean, Nicolau Voina, inv., N. Deac, inv., N. N. câte 40 fil., R. Balomiri 20 fil.

Orăștie, la 25 Febr. 1902.

Comitetul arangiator.

La producțiunea teatrală-declama-torică arangiată în 9 Febr. st. n. a. c. în Pricaz în favorul ambelor biserici din loc, a binevoit a suprasolvi următorii Domni și Doamne:

Ioan Roșiu, notariu, Turdaș 2 cor. Ioan Vlad, paroch gr.-or. Pricaz 1 cor. Avram Nasta, Bozeș 1 cor. 80 fil., Nicolau Josan, sergent-major Orăștie 50 fil., George Măriușiu, sergent-major Deva 50 fil., Paraschiva Nicula, Seliște 40 fil., Salomia Tilicea, Vaideiu 80 fil., Saveta Basarab, Vaideiu 80 fil., Nicolae Lazar, preot gr.-cat. Pricaz 50 fil., Alexandru Stirc, primar Pricaz 50 fil.

Primească acești binevoitori și pe calea aceasta în numele ambelor comite-te parochiale, cele mai călduroase mulțămiri.

În fine, subscrisul mulțumesc Dlui Alexandru Stirc, primar comunal, Alexă Junie, Alexandru Roșiu, Nicolae Grozav, și Vasilie Costa pentru interesul și spriginul d-nialor, cari l'au arătat față de această producțiune.

Nicolau Voina.

A v i s !

Să aduce la cunoștința On. public, că »Dacia«, institut de credit și economii în Orăștie, a primit re-presentarea »Cassei generale de păstrare din Budapesta« și așa a făcut posibil publicului nostru să-și poată acuire diferite hârtii de va-loare și losuri, cari pe lângă o procentuare sigură, toate câștigă nesmintit cel puțin cu valoarea nominală.

Plătirile se fac în rate mici, și deja dela a doua rată parti-cipă cumpărătorul la toate căș-tigurile.

Deslușiri se dau la »Dacia«.

BIBLIOGRAFIE:

— A apărut: »Vittoriul«, studiu politic, de Dr. Traian Vuia, retipărie din »Drapelul«. Lugoș editura ziarului »Drapelul«. Conferință cetită de autor în prima convenire socială din iarna aceasta a societății române din Lugoș.

— Dela Librăria Tipografiei archidiece-sane în Sibiu se poate procura »o pagină din Lupta noastră pentru existență«. Articoli reproduși din ziarul »Telegraful Ro-mân« anul 1900 și publicați de Nicolau Ivan protopresbiter, asesor consistorial, membru în comitetul central al »Asociațiunii pentru lite-ratura română și cultura poporului român«.

Prețul 1 cor.

Compatriotul nostru Ioan S. Ordean, născut în Romos, cotul Hunedoarei. Absolvent al școlii de Agricultură dela Ferestrău, fost bursier pe termele model ale Archiducelui

Albrecht (Austro-Ungaria), ne transpune ma multe lucrări ale sale proprii și anume:

1. »Cultura hemeiului«. — București, Tipografia Euf. N. Miulescu, str. Câmpineanu, Nr. 46, anul 1892, broșurată, cu 19 pagini. Prețul 50 bani.

2. De pe termele model ale Archiducelui Albrecht, »Cultura cu abur«, București, Lito-Tipografia Carol Göbl, 16 str. Doamnei 16, anul 1892, broșurată, cu 20 pagini Prețul 50 b.

3. »Industria berei« hemeiul și »Vițele Americane« (Berea este pânea licuidă a sê-racului) București, Tipografia »Gutenberg« Ioseph Göbl, str. Doamnei 25. Prețul 50 bani. Broșură cu 31 pagini, 1896.

4. »Cultura sfeclii«. Industria zahărului și Agiul. București Tip. »Gutenberg« Ioseph Göbl, str. Doamnei 23, anul 1896. Broșură cu 44 pagini. Prețul 1 leu.

5. »Criza Agricolă-Financiară«, Remediile și Agiul. București, Tip. »Gutenberg« Ioseph Göbl, str. Doamnei 23, anul 1896 Broșură cu 36 pagini. Prețul 1 leu.

6. »Societățile Agricole« și cauzele mi-seriilor Agriculturii noastre (Răspuns unor critici) București, Tip. »Gutbg«, str. Doamnei 23 anul 1897. Broșură de 22 pag. Prețul 1 leu.

7. »Eminescu« Pesimist, Profet și Eco-nomist. Supliment la Revista »Primăvara« București. Tipografia »Gazeta Săteanului« 117 Calea Victoriei 1899 Broșură cu 106 pag. Prețul 1 leu.

În aceste broșure originale, scrise pe basa studiilor economice, autorul a depus totul ce a mai contras din extinsa și teme-nica sa praxă. Modul, cum materialul este împărțit, apoi limba curată și la înțeles, sunt tot atâtea atribute, prin cari broșurile se recomandă de sine.

Toate se află de vânzare la Aurel P. Ordean, în Romosș u. p. Szászváros (Orăștie) și le recomandăm și noi cu toată bunăvoința on. public.

7287—1901. végrh. szám.

Árverési hirdetőményi kivonat.

A szászvárosi kir. járásbíróság mint tkkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Muntean Aurel ügyvéd égrehajtatónak Szimu Nikolae végrehajtást szenvedő elleni 400 kor. tők-ekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a dévai kir. törvényszék (a szászvárosi kir. járásbíróság) területén levő, a Szászvároson Perkázon fekvő a szászvárosi 2482 sztjkvben A † 5865 régi, 2965 új hrsz. ingatlanra 77 korona, továbbá a perkázi 573 sztjkvben A † 1 rd. 650 hrsz. ingatlanra 167 korona. A † 2 † 886 † 181 † A † 3 † 1075/b † 128 † A † 4 † 1877 † 190 † Az u. o. 576 sztjkvben A † 1 rd. 1925 hrsz. ingatlanra 22 korona, A † 2 rd. 2117, 2118 hrsz. ingatlanra 24 korona és az u. o. 709 sztjkvben A † 1 rd. 210 hrsz. ingatlanra 20 koronában ezennel megállapított kikialtási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1902 évi március hó 7-dik napján délelőtt 8 órakor alulírott tkkvi hatóság árverelési helységében és ugyanazon napon d. e. 10 órakor Perkász község házá-nál megtartandó nyilvános árverésen a meg-állapított kikialtási áron alob is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminis-terei rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékké-pes értékpapirban a kiküldött kezéhez le-tenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a banátpénznek a bíróságnál elő-leges elhelyezéséről kiállított szabályszerű el-ismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szászvároson, 1901. évi deczember hó 10-én.

A kir. járásbíróság mint tkkvi. hatóság.

Sóhalmi,
kir. albiró.

1—1

„D A C I A“

institut de credit și economii, societate pe acții.

Reședința societății: Orăștie (Szászváros, Broos).

Birourile societății se află în casele proprii:
(Strada Berăriei nr. 12, lângă noșta regească).

Capital social 100.000 cor.

Operațiunile societății sunt:

A) primește depuneri spre fructifi-care.

a) depuneri fără anunț până la 100 cor. 5¹/₂%.

b) depuneri mai însemnate cu anunț de un an cu 6%.

c) depuneri făcute de biserici, școale, corporațiuni culturale ori cu scop de binefacere cu 6%.

Contribuția erarială pentru su-mele depuse se plătește prin institut.

Regulamentul special pentru depuneri se cuprinde în libelul de depuneri.

Depuneri, ridicări și anunțări se pot face și prin postă și se resol-vează fără întârziere.

B) Acoardă credite personale pe lângă cambii sau obligații cu caventi.

C) Acoardă împrumuturi pe efecte.

D) Acoardă împrumuturi pe lângă siguranță hipotecară.

E) Institue ramul de amanetare pe aurituri, argintării, pe lângă dispozițiile legale existente, procurându-și concesiunea forului competent.

F) Cumpără și vinde efecte pu-blice, pe cari în cas de lipsă le poate lombarda.

G) Cumpără și vinde realități.

H) Cumpără și vinde ori-ce lu-cruri mobile.

I) Tot felul de întreprinderi co-merciale și economice, în societate cu alții ori singură.

K) Finanțează patente.

L) Arêndează și exarêndează rea-lități și alte drepturi și întreprinder-de tot soiul.

Direcțiunea.

„MINERVA“ institut tiopgrafic în Orăștie.

„Minerva“ inst. tipogr., societate pe acții

în Orăștie Szászváros.

- Opuri ———
- Bilete de log. ———
- Broșuri ———
- Circulare ———
- Bil. de vizită ———
- Invitări ———
- Bilanțuri ———
- Acții ———
- Cap. de epist. ———
- Placate ———
- Ord. de dans ———
- Adrese ———
- Compturi ———
- Note ———
- Preț Curent. ———
- Anunțuri ———
- Registre ———
- Imprimate ———
- Couverte ———
- Bilete de cun. ———
- Etc. etc. etc. ———

Există deja de 14 ani și este pro-văzută cu tot felul de material necesar, ca ori-care altă tipografie.

Institutul Tipografic

„Minerva“

pe lângă că efectuește ori-ce co-mande repede și cu prețuri mode-rate, se îngrijește totodată ca toate acelea să fie estetic lucrate și fără erori.

Până de present se bucură de spriginul celor mai îndepărtate orașe. Dovadă aceasta despre promptitudinea și acuratețta cu care efectuește ori-ce lucrare.

Ca unica tipografie românească în acest mare comitat, se roagă de bine-voitorul sprigin al celorlate institute rom., precum și al privaților.